

LXV. Bethlen Gábor Alap

Alap fejezet száma és megnevezése:	LXV. Bethlen Gábor Alap
Alap felett rendelkező megnevezése:	Bethlen Gábor Alap Bizottsága
Alapkezelő megnevezése:	Bethlen Gábor Alapkezelő Nonprofit Zrt.

A Bethlen Gábor Alap 2017. évi költségvetési javaslata

I. A célok meghatározása:

A Bethlen Gábor Alap célja, hogy

- a határon túli magyarságnak a szülőföldjén való – egyéni és közösségi – boldogulása, anyagi és szellemi gyarapodása, nyelvének és kultúrájának megőrzése és továbbfejlesztése, az anyaországgal való és egymás közötti sokoldalú kapcsolatának fenntartása és erősítése érdekében támogatást nyújtson, továbbá
- fedezetet biztosítson Magyarország határain belül és kívül élő magyar közösségek kölcsönös megismeréséhez, valamint a nemzeti teljesítmény legfontosabb példáinak bemutatásához, továbbá a magyarságismereti és nemzetpolitikai kutatások elősegítése érdekében létrehozott Magyarság Háza működéséhez.

II. A célok megvalósításához rendelkezésre álló források 2017-ben:

2. cím 3. alcím Költségvetési támogatás

A 2017. évre vonatkozóan a BGA bevételi előirányzata 20.938,5 millió forint, mely a BGA feladatainak növekedésével is együtt jár. A megnövekedett bevételi előirányzat az alábbi tényezőkből tevődik össze. A 2015. évi bázis 11.807,5 millió Ft volt. 770,0 millió növekedésről több, 2015-ben elfogadott kormányhatározat döntött az alábbiak szerint:

adatok millió forintban, egy tizedessel

Kormányhatározat száma	Összeg
1528/2015.(VII.31.), a bánsági magyarság közösségi célokat szolgáló beruházásának finanszírozása érdekében	200,0
1529/2015.(VII.31.), a vajdasági magyar falu-, tanya- és peremkerületi gondnoki rendszer kialakítása és működtetése érdekében	60,0
1531/2015.(VII.31.), az erdélyi oktatási és kulturális célú programok, beruházások megvalósításának finanszírozása érdekében	80,0
1533/2015.(VII.31.), az Európa Kollégium működésének finanszírozása érdekében	200,0
1621/2015.(IX.08.), a Kárpát-medencei Magyar Legendárium program támogatásának finanszírozása érdekében	230,0
Mindösszesen:	770,0

További 8.361,0 millió Ft vonatkozásában 2016-ban született döntés, mely a IV. pontban kerül részletes bemutatásra.

III. A célok eléréséhez 2017-ben tervezett feladatok, programok:

4. cím Nemzetpolitikai célú támogatások

A fenti cím alatt az alábbi támogatások jelennek meg:

Oktatás-nevelési támogatások:

A szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény 14. § (1) bekezdése alapján a törvényi feltételeknek megfelelő óvodai, alap- és középfokú oktatási intézményben magyar nyelven, vagy a magyar kultúra tárgyában tanulmányokat folytató kiskorúak nevelési, oktatási, valamint tankönyv és taneszköz támogatásban, továbbá a felsőoktatásban tanulók hallgatói támogatásban részesülnek.

A 2017. évi támogatás egy főre jutó összegét a Bethlen Gábor Alapról szóló 2010. évi CLXXXII. törvény végrehajtásáról szóló 367/2010. (XII.30.) Korm. rendelet 32/B. § (5) bekezdése alapján az Alap felett rendelkező Bizottság határozza meg. Ezen előirányzat biztosít forrást a 2016/2017-es tanév oktatás-nevelési támogatására, valamint a lebonyolításban részt vevő szervezetek díjazására.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján megközelítőleg 245 ezer fő részesül ebben a támogatási formában, melyből mintegy 242 ezer fő oktatás-nevelési, valamint tankönyv- és taneszköz támogatásban és közel 3 ezer fő hallgatói támogatásban.

A nemzeti jelentőségű intézmények támogatása:

Az egységes elvek alapján nyújtott támogatás a nemzeti jelentőségű intézmények (oktatási, kulturális intézmények, ernyőszervezetek, szórványkollégiumok), valamint az erdélyi nemzeti jelentőségű programok (felsőoktatáshoz kapcsolódó háttérintézmények, kulturális intézmények, médiatámogatás, színházak, bábszínházak, táncgyűttesek valamint szórványkollégiumok és iskolabusz program) keretében szakmai és kulturális intézmények támogatásához biztosít forrást.

A Magyar Állandó Értekezlet (MÁÉRT) tagszervezeteinek javaslatára – előzetesen egyeztetett minősítési rendszer alapján – 2016-tól 69 intézmény és 11 program minősül nemzeti jelentőségűnek. Az intézmények értékelésénél, kiválasztásánál a nemzetpolitikai célok, a rövid és hosszú távú nemzeti érdekek megvalósításában vállalt szerep volt a meghatározó.

2016-ban 139 oktatási és kulturális intézmény kap a tervek szerint meghívást a nemzeti jelentőségű programok megvalósítására. Az intézmények kiválasztásánál – a MÁÉRT javaslatokkal összhangban – prioritást élvez a szórványgondozás, s ezen belül leginkább a szórványkollégiumok. Ezen intézmények további működtetése, s programjaik bővítése meghatározó szerepet tölt be a régió életében.

A nemzeti jelenségű intézményeknek a határon túl meghatározó szerepük van a magyar anyanyelvű oktatás, önazonosság, hagyományőrzés és az anyanyelvápolás fenntartásában, fejlesztésében.

Ezen célok esetében a külhoni magyarság nyelvi és kulturális önazonosságának erősítésére, a határon túli magyar nyelvű oktatás fenntartásához, intézmények működtetéséhez, fejlesztésekhez, valamint oktatási programokra (pl. képzések, vendégtanári programok, stb.), ösztöndíjak odaítélésére, kutatások támogatására tervezünk forrást biztosítani. Ezen belül kiemelt célok között szerepel a határon túli felsőoktatási, valamint középfokú oktatási intézmények működtetésének támogatása, amelyek közül több intézményt (pl. Sapientia - Erdélyi Magyar Tudományegyetem, II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, kárpátaljai líceumok) nem támogat az adott állam. A vajdasági Magyar Nemzeti Tanács is a legfontosabb támogatottak között áll, az oktatás, a kultúra, a tájékoztatás, valamint a hivatalos nyelvhasználat területén elért kiemelkedő eredményei miatt. Támogatjuk a Vajdasági Pannon Televízió működését is, amely fontos szerepet tölt be a vajdasági magyar közösség tájékoztatásában, a magyar nyelv és kultúra ápolásában, a magyar-szerb viszony fejlesztésében.

Egyéb támogatások:

A kulturális, oktatási, szociális, ifjúságsegítő és egyházi intézmények támogatása nemzetpolitikai, közösségmegerősítő, regionális érdekvédő szempontból elengedhetetlen. Ezen forrás terhére nyílt és meghívásos pályázatok, valamint egyedi kérelmek alapján történik a támogatások megítélése. E forrás terhére továbbra is kiemelt támogatandó cél a magyar nyelvű oktatási programok támogatása, a kulturális programok és rendezvények (színházak, művelődési intézetek) támogatása, valamint a határon túli/regionális hatáskörű magyar nyelvű média támogatása.

A MÁÉRT által jóváhagyott nemzetstratégia jegyében 2017-re is tervezzük, hogy minden évben *meghatározott prioritás mentén* kiemelten támogatunk olyan kezdeményezéseket, melyek előremozdítják a kapcsolattartást, szakmai együttműködést a külhoni magyarsággal, azaz évről évre bővítjük a nyílt pályázati konstrukcióban nyújtott támogatásokat. Ilyenképpen tervezzük 2017-ben is a „Dr. Szász Pál” tanulmányi ösztöndíj rendszer folytatását. A támogatásban a határon túli magukat magyarnak valló jogászhallgatók részesülhetnek, melyhez többek között tutorális képzés és egy-egy hónapos budapesti szakmai gyakorlat kapcsolódik.

A 2015. és 2016. évi tapasztalatok alapján a testvér-települési együttműködések, valamint az ifjúsági kezdeményezések támogatására nyílt pályázat lebonyolítását tervezzük.

2015-től kiemelt figyelmet kap a kárpátaljai régió, ahol több program indult a magyar nyelven beszélő pedagógusok, egyházi személyek, és egészségügyi dolgozók, illetve az óvodai étkeztetés támogatására.

2017-ben számos olyan beruházás támogatása (egyházi épületek felújítása, kollégiumok, múzeumok építése, stb.) fog folytatódni, amelyek kivitelezése a jelenlegi tervek szerint már 2016-ban el fog kezdődni. A fenti célok megvalósítására összesen 19.822.5 millió Ft-ot tervezünk felhasználni.

5. cím Alapkezeléssel kapcsolatos működtetési költségek

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 6/A. § (5) bekezdése, valamint a Bethlen Gábor Alapról szóló 2010. évi CLXXXII. törvény 4. § (6) bekezdése alapján a BGA biztosítja az alap kezelésével kapcsolatos működtetési kiadások fedezetét, mely a jelentősen megnövekedett feladatkörre való tekintettel 900,0 millió Ft összegben került megtervezésre. A korábbi évek bázisához képest több mint 50 %-os bevételi forrásnövekedés közvetlenül megemeli a dologi kiadásokra (elsősorban bankköltségekre) szükséges fedezetet. A feladatkör bővülése szükségessé teszi a személyi és tárgyi feltételek kisebb mértékű bővítését is. A működésre fordított összeg így is a bevételek 5 %-a alatt marad, ami sokkal alacsonyabb a hatályos szabályok által megengedett maximum 10 %-nál.

8. cím Magyarság Háza program támogatása

A Magyarság Háza rendszeres, ingyenesen látogatható közhasznú programokkal várja az érdeklődőket. A Magyarság Háza rendezvényei a nemzeti identitás erősítését szolgálják, bemutatják a világ magyarságára jellemző értékeket, eredményeket, teljesítményeket, sikereket.

2014-ben megnyitásra került a nemzeti identitás elemeit bemutató interaktív látogatóközpont. A látogatóközpont célja élményalapú ismeretátadási programok közvetítése, népszerűsítve az egyetemes magyar nemzeti kultúra értékeit, elsősorban a fiatal, 13-16 éves korosztály számára.

Az üzemeltetéssel összefüggésben szakmai, marketing, közüzemi költségek és személyi jellegű kiadások (pl. teremőr, tárlatvezető) jelentkeznek.

A Magyarság Háza programjai megvalósítására, valamint a látogatóközpont működtetéséhez 2017-ben szükséges forrás 216 millió Ft.

IV. A központi költségvetés fejezeti szintű 2016-2018. évi bevételi és kiadási középtávú tervszámairól szóló 2019/2015. (XII. 29.) Korm. határozat szerint megállapított 2017. évi tervszámaitól való eltérés indokolása:

A hivatkozott határozat 2017. évi tervszámait az alábbi táblázat mutatja:

Megnevezés	adatok millió forintban egy tizedessel	
	Költségvetési kiadások	Költségvetési bevételek
Költségvetési bevételek:		
Költségvetési támogatás		12.177,5
Költségvetési kiadások:		
Oktatás-nevelési támogatás	4.820,0	
Magyarság Háza program támogatása	216,0	
Nemzeti jelentőségű intézmények, programok,támogatása	4.126,3	
Egyéb támogatások	2.205,2	
Alapkezeléssel kapcsolatos működtetési kiadások	810,0	
Összesen:	12.177,5	12.177,5

Az eltéréseket több tényező indokolja. 400 millió Ft többlet abból adódik, hogy a jelenlegi tervezés során a 2015. évi eredeti kiadási előirányzatok kerültek bázisként meghatározásra, míg a középtávú tervezés a 2014. évi bázist vette még alapul. További 8.361,0 millió Ft többlettámogatásról a Kormány 2016. áprilisában az alábbiak szerint döntött:

Támogatott cél	adatok millió forintban egy tizedessel	
		Összes támogatás
Sapienta Erdélyi Magyar Tudományegyetem működési támogatása		1 000,0
Szórványkollégiumi programok támogatása		200,0
Erdélyi Református Egyházkerület működési támogatása		150,0
Erdélyi Művészeti Központ állománygyarapításának támogatása		100,0
Székelyföldi Jégkorong Akadémia beruházásának támogatása		640,0
Erdélyi Református Egyházkerület beruházásainak támogatása		1 200,0
Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház beruházásának támogatása		113,0
A vajdasági Magyar Nemzeti Tanács működésének és programjainak támogatása		490,0
Pannon RTV működési támogatása		130,0
Felsőfokú szakképzés és felsőfokú oktatás működtetése és fejlesztése a II.Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola bázisán		762,0
Felsőfokú szakképzés és felsőoktatás infrastrukturális fejlesztése a Rákóczi Főiskola és a Felsőfokú Szakképző Intézet bázisának fejlesztése kollégiummal, tornateremmel, tangazdasággal, oktatótermekkel stb.		358,0
A kárpátaljai magyar tannyelvű közoktatási intézményekben, valamint művészeti illetve zeneiskolában oktató pedagógusok támogatása		548,0

Támogatott cél	Összes támogatás
Szakképesítéssel rendelkező magyar nyelven beszélő egészségügyi dolgozók, valamint közvetlenül a betegekkel foglalkozó, magyar nyelven beszélő kiegészítő egészségügyi dolgozók támogatási programja; magyar nyelvű médiában dolgozók támogatási programja	200,0
Óvodások és a kárpátaljai magyar tannyelvű iskolák 1-4 osztályos diákok gyermekétkeztetésének támogatási programja	200,0
Egyházi személyek támogatása	50,0
Munkácsi Szent István Líceum kollégiuma építkezésének támogatási programja	170,0
Felső-Tisza Vidéki Óvodák működésének támogatási programja	50,0
Kárpát-medencei Sportakadémia támogatása	2 000,0
Összesen:	8 361,0

V. 2017-ben tervezett költségvetési bevételek és költségvetési kiadások számszaki bemutatása:

adatok millió Ft-ban egy tizedessel

Megnevezés	Költségvetési kiadások	Költségvetési bevételek
Költségvetési bevételek:		
Költségvetési támogatás		20.938,5
Költségvetési kiadások:		
Nemzetpolitikai célú támogatások	19.822,5	
Alapkezeléssel kapcsolatos működtetési kiadások	900,0	
Magyarság Háza program támogatása	216,0	
Összesen:	20.938,5	20.938,5

Budapest, 2016. április 27.

Jóváhagyta:

az Alap felett rendelkező bizottság tagjai

Jóváhagyásra felterjesztette:

az Alapot kezelő szerv vezetője

